

Ini Sa Igsulat Diyà Sa Medoo

HIBELU

Ini Denu Sa Igsulat Diyà Sa Medoo Etaw Hibelu

Na, endà tigtu netiigan ta duu ngadan di etaw migsulat ini i sulat. Dodo, iya sa penemdem sa medoo etaw si Pabelo sa migsulat ini i.

Igpeuwit di siini sulat diyà sa medoo Hudiyu egpigtuu diyà si Hésus Kelistu. Danà da migpigtuu owoy migpangunut ma dé diyà si Kelistu, huenan di egkelepuhan sa medoo duma da Hudiyu endà egpigtuu kagda. Egpeumàumaan da kagda owoy egpelihayen da ma anì sumabuh da migtuu diyà si Hésus Kelistu anì pelikù da diyà sa tapay adat kesimbà etaw Hudiyu. Duen sa duma etaw i Hésus migpelikù da dé diyà sa tapay adat kesimbà da, enù ka endà egpeketigkel da diyà sa lihay da. Huenan di, pineuwitan di sulat sa medoo etaw i Hésus anì pebagelen da sa pedu da anì kumeelles ma sa kepituu da diyà si Kelistu.

Na, diyà siini sulat, tinulon di tigtu Anak i Nemula Hésus i, owoy kagdi sa miglowon diyà si Mosis owoy diyà sa medoo egsugùsuguen i Nemula. Tinulon di ma uman pa mapulù sa kepatay i Hésus diyà sa medoo hinagtay eg-imatayan da arì mekepeuloy sa salà da. Tinulon di ma si Hésus Kelistu daa sa eg-upion kenita diyà si Nemula, owoy endà duen sa tegeantang kenita diyà si Nemula liyu daa kagdi.

Tigtu Eglowon Hésus I Anak I Nemula

1 ¹Na, ego anay migkulon sa medoo tegesugkow i Nemula sa kagi igpetiig di diyà sa medoo tupù ta etaw Hudiyu. Medoo gulê mig-ikagi Nemula i diyà kenagda, owoy medoo sa ukit di eg-ikagi diyà kenagda. ²Dodo ini ego di tigesa dé sa binaelan i Nemula, enù ka Anak di dé sa egsugkow sa kagi di diyà kenita. Danà sa Anak di si Hésus Kelistu, pineduen i

Nemula siini langun eghauwen. Owoy hinemili i Nemula kagdi anì kagdi sa datù egsabà langun. ³Owoy danà sa Anak di ma, netiigan ta doo sa kedakel i Nemula enù ka nesetepeng da. Sa adat i Nemula, iya ma adat sa Anak di. Tigtu mekegaga kagi sa Anak di, enù ka danà sa tunung kagi di daa, egsabaan di sa langun pineduen i Nemula. Ego di migtigtu salà sa langun etaw, nebatun dutu langit dò owoy migpenuu denu kuwanan

i Nemula, sa Tigtu Datù diyà langit.

**Miglowon Hésus I Diyà Sa Medoo
Egsugùsuguen I Nemula**

4Na, danà i Hésus migpenuu dé denu kuwanan i Nemula, igpetiig i Nemula si Hésus sa miglowon diyà sa medoo egsugùsuguen di. Hediya ma, uman pa mapulù sa gelal igbegay i Nemula diyà sa Anak di diyà sa gelal sa medoo egsugùsuguen di. 5Enù ka endà duen sa egsugùsuguen di inikagiyán di iling siini kagi di diyà sa Anak di, guwaen di,

“Kuna sa Anak ku,
owoy igpetiig ku dé ini egoh
di aken sa Emà ko.”^a

Hediya ma, beken denu sa egsugùsuguen di siini kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,
“Aken sa Emà di, owoy kagdi
sa Anak ku.”^b

6Egoh i Nemula buyu egpeangay sa lebì Anak di diyà siini tanà, guwaen di,
“Kagdi doo sa oloen sa langun
egsugùsuguen i Nemula.”^c

7Dodox ini polo sa kagi i Nemula denu sa medoo egsugùsuguen di, guwaen di,
“Kagda daa sa egsugùsuguen
ku,
owoy amuk duen sa ipebael
ku diyà kenagda,

mebaluy lagà da kelamag
ataw ka apuy.”^d

8Dodox tigesa sa kagi i Nemula denu sa Anak di, enù ka guwaen di diyà kenagdi,

“Kuna si Nemula;
endà duen ketamanan sa
kedatù ko taman melugay.
Tigtu metudà sa kedatù ko.

9 Meiyap ka daa sa metiengaw
adat.

Egkelepuhan ko sa medaet.
Huanan di, aken sa Nemula ko
egpedakel keniko diyà sa
medoo duma ko,
owoy igbegay ku diyà keniko
sa tigtu dakel
kekeanggan.”^e

10Na, duen ma sa kagi i Nemula
diyà sa Anak di, guwaen di,

“O Datù, kuna sa migpeduen
sa tanà egoh anay.
Owoy danà sa belad ko
pindeuen ko sa langun
eghauwen diyà langit.

11 Apiya di pa mekedan kani sa
tanà owoy langit,
tapay ka doo endà mekedan
taman melugay.

Mekedan da lagà sa tapay
ginis memooot.

12 Sambian ko sa langit owoy
sa tanà lagà sa tapay kawal
dininlin.

Dodox kuna, tapay ka doo
endà mesambian

^a 1:5 Basa ko Isalem 2:7.   ^b 1:5 Basa ko 2 Samuwél 7:14.   ^c 1:6 Basa ko Dutilonomiyu 32:43.   ^d 1:7 Basa ko Isalem 104:4.   ^e 1:8-9 Basa ko Isalem 45:6,7.

owoy endà ma meelut sa lalù ko.”^f

13Hediya ma, endà ma duen egsugùsuguen i Nemula inikagiyán di iling siini kagi di diyà sa Anak di. Guwaen di diyà si Kelistu,

“Penuu ka dahini denu kuwanan ku taman atuwan ku sa medoo kuntelà ko owoy ipeutuh ku keniko.”^g

14Na, netiigan ta dé ini i. Sa medoo egsugùsuguen i Nemula, kagda daa sa egsuguen di. Apiya di pa endà mehaa ta duu, egsuguen i Nemula doo kagda anì tabangan da kita i medoo etaw mebegayan lalù endà meelut di.

Ini Denu Sa Kealuk I Nemula Etaw

2 **1**Na, amuk hediya sa kedakel i Hésus Kelistu, ini sa mepion baelan ta, tigtu peelesen ta sa tuu tegudon dinineg ta anì endà melengaan ta duu anì endà mekeamu ki. **2**Tigtu metudà sa uledin i Nemula igsugkow sa medoo egsugùsuguen di diyà si Mosis egoh anay, huenan di nepigtamayan sa langun etaw migtipay sa uledin di nekeenget diyà sa binaelan da. **3**Hediya ma kita i, endà ma mekeiwod ki sa

kepigtamay i Nemula amuk egpeulanen ta sa mepion kealuk di kenita. Si Datù Hésus Kelistu sa anay etaw migtulon denu sa kealuk di kenita, owoy duen ma medoo etaw migdineg diyà kenagdi egpetiig da diyà kenita tuu sa kagi di. **4**Netiigan ta netuuwan ma doo Nemula i diyà sa igtulù da, enù ka duen sa medoo tandà egkegaipan etaw owoy medoo balangan panduan igpebael di diyà kenagda, owoy igtukid di ma ighbegay diyà kenagda sa medoo balangan egkegaga kedu diyà sa Metiengaw Suguy di danà sa uyot di.

Si Hésus Sa Eg-aluk Kenita

5Na, egtulonen ké diyà keniyu denu sa magtu tanà isambì i Nemula kani diyà tanà. Amuk meuma iya wé, beken sa medoo egsugùsuguen di sa hinemilì di kumedatù, **6**dodoo sa medoo etaw polo sa pedatuen di. Enù ka duen sa kagi igpesulat denu iya wé diyà sa libelu kagi i Nemula, guwaen di,

“O Nemula, tigtu eglowon ka diyà sa medoo etaw, gasama iya endà nelipengan ko duu kagda.

Tigtu ka mapulù, gasama iya eg-ipaten ko doo sa medoo etaw.

f 1:10-12 Basa ko Isalem 102:25-27.

g 1:13 Basa ko Isalem 110:1.

- 7 Pinetukééy ko kagda diyà sa medoo egsugùsuguen ko, dodox endà iseg di nelugay, enù ka iya sa tapay uyot ko pedakelen ko kagda kani owoy meadatan da ma kani.
- 8 Owoy pesabaen ko ma kagda kani diyà sa langun eghauwen.”^h

Na, iya sa kagi igpesulat di denu sa egoh i Nemula ipesabà di diyà sa etaw sa langun eghauwen. Huenan di, egketigan ta ini i, mekeuma kani sa egoh di endà duen tayu endà mesabaan di duu sa langun binaelan i Nemula. Dodox ini egoh di, endà pa duen sa etaw eghauwen ta egsabà sa langun binaelan i Nemula. ⁹Dodox, netiigan ta netuu dé iya wé danà i Hésus Kelistu, enù ka egoh di neetaw diyà tanà, migpetukééy diyà sa medoo egsugùsuguen i Nemula dodox endà iseg di nelugay. Iya sa igpeukit i Nemula diyà kenagdi danà sa dakel kehidu di etaw, anì tiniguwan di sa salà langun etaw egoh di nematay. Huenan di danà sa kinepatay di, tigtu egpedakelen i Nemula kagdi ini egoh di owoy tigtu meadatan ma. ¹⁰Na, tigtu metudà sa kepeukit i Nemula lihay diyà si Hésus enù ka si

Nemula sa migpeduen sa langun eghauwen anì oloen sa langun binaelan di kagdi. Metudà ma iya wé kepeukit di diyà si Hésus, enù ka tinandaan di kumetiengaw temù Hésus i, owoy tinandaan di ma mebaluy ki dé anak i Nemula anì melalù ki ma lagà sa hagdi lalù endà meelut di. Owoy danà i Hésus nepelihay, mebaluy kagdi ma dé sa ukitan ta mealukan denu sa salà ta.

¹¹Na, si Hésus sa migkayas salà ta owoy kita i medoo kinayasan di salà, sebaen daa sa Emà ta ini egoh, si Nemula. Huenan di, endà memala di kenita, dodox pinengadan di dé kita hadi di. ¹²Duen sa kagi di diyà si Nemula, guwaen di, “O Nemula, tulonen ku kuna diyà sa medoo hadi ku. Owoy oloen ku kuna diyà sa duyuy ku amuk egkesetipon ké egsimbà diyà keniko.”ⁱ

¹³Guwaen di ma, “Sumalig a diyà si Nemula.” Owoy guwaen di ma, “Dahini a dé eg-unutan sa medoo duma ku anak i Nemula igsalig di diyà kenak.”^j

¹⁴Na, kita i anak i Nemula, etaw ki daa owoy endà melalù sa lawa ta. Huenan di, neetaw ma Hésus i anì mekeiling kenita. Iya sa pesuwan di

---

^h 2:6-8 Basa ko Isalem 8:4-6.   ⁱ 2:12 Basa ko Isalem 22:22.   ^j 2:13 Basa ko Isayas 8:17,18.

neetaw anì mebaluy mematay ma kagdi ya, owoy danà sa kepatay di, inatuwan di dé Satanas i sa keduwan kepatay etaw. 15Huenan di, eglauen di kita enù ka edung egoh anay lagà ki neudipen danà ta egkelimedangan sa kepatay ta, dodox ini egoh di nelaun ki dé. 16Na, netiigan ta beken iya sa egtabangan di sa medoo egsugùsuguen i Nemula, dodox kita polo lagà tugod i Ablaham sa egtabangan di. 17Dodox endà metabangan di duu kita amuk endà ilingan di kita i medoo hadi di. Huenan di, neetaw Hésus i diyà tanà owoy tinigkelan di ma sa medoo kelikutan ta, anì hiduwan di kita amuk kagdi sa datù ta kesaligan eg-antang diyà si Nemula denu kenita, owoy kagdi sa migtigtu sa langun salà ta danà sa kepatay di. 18Tigtu melikut sa neukitan di egoh anay egoh di tinepengan i Satanas anì mekesalà. Huenan di, tigtu netiigan di ini egoh sa ukit ketabang di sa medoo etaw egtepengan i Satanas, enù ka netigkelan di sa kinetepeng i Satanas kenagdi egoh anay.

Eglowon Hésus I Diyà Si Mosis

3 1Na, o medoo duma ku egsigtuu hinemilì i Nemula, danà iya wé tinulon ku, penemdem yu dé sa denu i Hésus Kelistu sa pinigtuu ta.

Kagdi sa pineangay i Nemula diyà tanà owoy kagdi ma sa Datù ta eg-antang diyà si Nemula denu sa kepigtu ta. 2Kesaligan kagdi i enù ka migpangunut diyà sa langun igsugù i Nemula kenagdi. Kagdi lagà si Mosis sa tupù ta migpangunut diyà si Nemula egoh anay egoh di mig-ipat sa medoo tupù ta etaw Hudiyu pinegulepengan malayan i Nemula. 3Dodox apiya di pa mapulù etaw Mosis i, uman pa mapulù doo Hésus i, enù ka upama amuk meolò sa dalesan, uman pa meolò doo sa etaw migbael dalesan. 4Na, amuk duen dalesan, netiigan ta ma duen doo sa etaw migbael, dodox si Nemula sa migbael sa langun eghauwen. 5Na si Mosis, lagà daa sa egsugùsuguen i Nemula egoh anay, enù ka kesaligan daa egpangunut diyà sa igpebael di kenagdi egoh di eg-ipat sa langun duma di etaw i Nemula pinegulepengan malayan i Nemula. Sa binaelan i Mosis, lagà sa tuladan daa diyà sa ipehaa i Nemula kani. 6Dodox si Hésus Kelistu, beken egsugùsuguen i Nemula, enù ka kagdi polo sa Anak di tigtu kesaligan eg-ipat sa malayan i Nemula. Na, kita lagà sa malayan di amuk takà ki egsalig diyà si Kelistu owoy amuk egkeanggan ki eg-angat-angat sa langun igsasad di diyà kenita.

**Taa Yu Anì Endà Mekedan Sa
Kepigtuu Yu**

7 Huenan di, mepion amuk egpangunut ki diyà sa kagi sa Metiengaw Suguy i Nemula igpesulat. Guwaen di,
“Ini egoh di amuk egdinegen
yu sa kagi i Nemula,
8 yoko egpetegas duu sa ulu
yu.
Yoko eg-iling nga sa medoo
tupù yu
dutu siedò melabel tanà
mediyù dalesan,
enù ka migketegas sa ulu da,
owoy endà egpangunut da
diyà si Nemula,
owoy egtepengan da sa
ketaes tali di.”
9 Guwaen i Nemula, “Apiya di
pa hinaa da
sa medoo panduan binaelan
ku diyà kenagda
taman epat pulù gepalay,
takaan da doo aken
egtepeng.
10 Huenan di, tigtu egbulitan
ku kagda, owoy guwaen
ku,
“Takà eg-amu sa penemdem
da,
owoy eg-eked da ma
egpangunut diyà sa igsugù
ku.”
11 Huenan di, tigtu egbulitan
ku kagda,

owoy duen sa kagi igaipasad
ku, guwaen ku,
‘Endà dé meuma da duu sa
tanà tinapay ku diyà
kenagda
sa mepion ugpaan da
hedem kenà da
umetud.”^k

12 Na, o medoo duma ku
egpigtuu, amuk hediya sa
binaelan i Nemula diyà sa
medoo etaw endà egpigtuu
egoh anay, tulik yu anì endà
duen etaw diyà keniyu medaet
sa pedu di owoy endà egpigtuu
di, enù ka iniyugan di kani
Nemula i sa melalù taman
melugay. 13 Dodox ini polo sa
mepion baelan ta ini egoh di
egoh ta pelà eg-alukan i
Nemula, setuluay ki denu sa
kepigttuu ta uman agdaw anì
endà meakan ki diyà salà anì
endà ma kumetegas sa ulu ta
egpigtuu. 14 Iya sa egbaelan ta,
enù ka amuk peelesen ta taman
melugay sa tapay kesalig ta
kenagdi, mebaluy ki doo duma i
Kelistu.

15 Na, taa yu siini kagi i
Nemula igpesulat, guwaen di,
“Ini egoh di amuk egdinegen
yu sa kagi i Nemula,
yoko egpetegas duu sa ulu
yu.
Yoko eg-iling nga sa medoo
tupù yu,
enù ka migketegas sa ulu da,

^k 3:7-11 Basa ko Isalem 95:7-11.

owoy endà egpangunut da
diyà si Nemula.”^l

16Na, ngadan iya wé medoo etaw migdineg sa kagi i Nemula dodox endà egpangunutan da duu? Kagda sa langun tupù etaw Hudiyu mig-unut diyà si Mosis egoh di mig-uwit kenagda kedu diyà Igipitu. **17**Owoy ngadan iya wé medoo etaw binulitan i Nemula taman epat pulù gepalay egoh anay? Kagda doo sa tupù etaw Hudiyu takà nesalà diyà si Nemula, huenan di pinigtamayan di kagda, owoy nematay da langun dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan. **18**Kagda ma doo sa pinasadan i Nemula, guwaen di, “Endà meuma da duu sa tanà tinapay ku diyà kenagda sa mepion ugpaan da hedem kenà da umetud.” Na, iya sa kagi i Nemula denu kenagda enù ka endà egpangunut da diyà kenagdi. **19**Huenan di, netiigan ta endà dé mekeuma da dutu enù ka endà egpigtuu da.

4 **1**Gasama iya, meketuu doo sa tapay igpasad i Nemula sa mepion ugpaan sa medoo etaw kenà da umetud kani. Huenan di, tumulik ki anì endà duen sebaen etaw diyà kenita endà mekeuma di diyà sa mepion ugpaan tinapay i Nemula. **2**Enù ka kita, tinulonon

ki ma dé sa Mepion Tegudon kedu si Nemula iling mendaan sa medoo tupù ta tinulonon egoh anay. Dodox apiya di pa migdineg da sa tegudon igpetiig i Nemula diyà kenagda, lagà polo endà duen ulan di diyà kenagda enù ka endà egpigtuu da. **3**Dodox kita i etaw egpigtuu, mekeuma ki doo diyà siedò ugpaan tinapay i Nemula kenà ta umetud. Dodox sa medoo etaw endà egpigtuu, endà mekeuma da dutu enù ka ini sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Tigtu egbulitan ku kagda,
owoy duen sa kagi igpasad
ku, guwaen ku,
‘Endà dé meuma da duu sa
tanà tinapay ku diyà
kenagda

sa mepion ugpaan da hedem
kenà da umetud.’ ”^m

Na, iya sa kagi i Nemula apiya di pa tapay dé duen sa mepion kenà ta mekeugpà, enù ka tinapay di dé migbael egoh anay egoh di migpeduen sa langun eghauwen. **4**Netiigan ta neubus dé iya wé, enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat denu sa kepitu di agdaw, guwaen di,
“Mig-etud Nemula i diyà sa

kepitu di agdaw,
enù ka neubus dé sa langun
binaelan di.”ⁿ

l 3:15 Basa ko Isalem 95:7,8.   **m** 4:3 Basa ko Isalem 95:11.   **n** 4:4 Basa ko Génesis 2:2.

5Dodoo ini ma sa kagi i Nemula denu sa medoo tupù ta endà egpigtuu, guwaen di, "Endà dé meuma da duu sa tanà tinapay ku diyà kenagda sa mepion ugpaan da hedem kenà da umetud."

6Na danà iya wé kagi di, netiigan ta apiya di pa migdineg sa medoo etaw egoh anay sa Mepion Tegudon denu sa ugpaan kenà ta umetud, endà doo mekeuma da dutu enù ka endà egpigtuu da. Dodoo, duen polo sa medoo liyu etaw mekeuma dutu siedò kenà da umetud tinapay i Nemula.

7Netiigan ta tuu iya wé enù ka duen pelà ini egoh di sa agdaw hinemili i Nemula egoh sa etaw mekeangay diyà sa mepion kenà da umugpà tinapay di. Enù ka egoh di nekeuma dé medoo gepalay, igpesulat i Nemula diyà si Datù Dabid ini i igsulat ku, guwaen di,

"Ini egoh di amuk egdinegen
yu sa kagi i Nemula,
yoko egpetegas duu sa ulu
yu."

8Na, egoh anay egoh i Hosuwa mig-uwit sa medoo tupù ta, beken iya sa inangayan da sa tigtu ugpaan kenà da umetud tinapay i Nemula. Enù ka amuk iya sa tigtu ugpaan

tinapay i Nemula, endà duen sa pesuwan i Nemula egtulon dema diyà kenita denu sa sebaen ma agdaw egoh di peugpà etaw dutu. **9**Huenan di, kita i etaw i Nemula, netiigan ta duen doo sa ugpaan kenà ta umetud, iling mendaan sa egoh i Nemula mig-etud egoh anay diyà sa kepitu di agdaw.

10Sumalà dé sa etaw peugpaen i Nemula dutu siedò kenà ta umetud, neubus dé sa hagdi galebek, iling mendaan sa egoh i Nemula mig-etud egoh anay egoh di neubus migbael sa langun eghauwen. **11**Huenan di, udesan ta temù sa kepigtuu ta anì mekeuma ki ma dutu siedò ugpaan kenà ta umetud. Meked ki umiling sa medoo etaw egoh anay endà egpigtuu diyà sa kagi i Nemula, anì endà duen sebaen etaw diyà kenita endà mekeuma di dutu.

12Na, tigtu egpekegaga sa kagi i Nemula mekepelalù etaw taman melugay. Uman pa diyà sa galangan sundang sa kagi i Nemula, enù ka umuteng diyà sa penemdem ta owoy sa pedu ta, owoy mehaa di sa langun egpenemdemen ta owoy sa uyot ta. **13**Endà duen sa mekelidung diyà si Nemula, enù ka meawangan doo langun owoy

---

o 4:7 Basa ko Isalem 95:7,8.

eghauwen di sa langun
egbaelan ta. Kagdi sa umigsà
kenita kani denu sa langun
binaelan ta owoy sa langun
penemdem ta.

**Si Hésus Sa Tegeantang Diyà Si
Nemula Denu Kenita**

14Na, peelesen ta sa
kepigtuu ta diyà si Hésus sa
Anak i Nemula, enù ka
nebatun dé dutu langit dò
kenà i Nemula eg-ugpà anì
kagdi sa mapulù datù ta
eg-antang diyà si Nemula denu
kenita. 15Mepion amuk kagdi
sa eg-antang denu kenita, enù
ka tigtu eghiduwan di kita
owoy netiigan di ma sa egoh
ta endà duen egkegaga, enù ka
egoh di neetaw diyà tanà egoh
anay, neukitan di sa langun
balangan kenà i Satanás
egtepeng kenita anì mekebael
ki salà, dodox kagdi endà duen
sa hagdi salà. 16Huenan di,
endà memala ki eg-angay
egpegeni tabang diyà si
Nemula sa épê dakel egkegaga,
enù ka duen dé sa datù ta si
Hésus eg-antang diyà si
Nemula denu kenita. Tigtu
mehidu Nemula i, eghiduwan
di kita owoy tabangan di kita
amuk meuma sa kelikutan ta.

5 1Na, amuk duen etaw
Hudiyu nehemilì anì kagdi

sa ulu-ulù tegesimbà atung
eg-antang diyà si Nemula, kagdi
ma sa sinaligan da sa medoo
ibegay da uloy diyà si Nemula
owoy kagdi sa binegayan da ma
hinagtay imatayan da anì
metigtawan sa salà da. 2Danà di
ma etaw diyà tanà takà eg-amu,
huenan di metaes ma doo sa
hagdi tali denu sa medoo duma
di nekeamu ma danà da endà
neketiig. 3Owoy danà di ma
eg-amu, eg-imatay ma doo
hinagtay anì metigtawan ma sa
hagdi salà, iling mendaas sa
keimatay di hinagtay amuk
nesalà sa medoo duma di.
4Kagdi sa mapulù etaw tigtu
meadatan. Dodoo, endà
mebaluy di amuk kagdi sa
humemilì kenagdi anì kagdi sa
tegeantang diyà si Nemula denu
kenagda. Enù ka si Nemula polo
sa eghemilì kenagdi, lagà
mendaas sa egoh di mighemilì si
Alon egoh anay anì kagdi sa
tegeantang denu kenagda diyà
si Nemula.

5Hediya ma Kelistu i, endà
hinemilì di duu kagdi anì kagdi
sa mapulù datù ta tegeantang
kenita diyà si Nemula. Dodoo si
Nemula polo sa mighemilì
kenagdi egoh di mig-ikagi diyà
kenagdi, guwaen di,
“Kuna sa Anak ku,
owoy igpetiig ku dé ini egoh
di aken sa Emà ko.”^p

p 5:5 Basa ko Isalem 2:7.

6Duen ma sa kagi i Nemula diyà kenagdi, guwaen di,
 “Kuna sa atung umantang sa medoo etaw diyà kenak taman melugay, iling mendaan si Milkisédék sa tegeantang diyà kenak egoh anay.”^q

7Na, egoh anay egoh i Hésus pelà diyà tanà, egsinegaw owoy eg-umow metaled danà di tigtu egpegeni egimbà diyà si Nemula, enù ka netiigan di si Nemula daa sa mekealuk kenagdi denu sa kepatay di. Miggpetukéey Hésus i owoy takà egpangunut diyà sa igsugù i Nemula, huenan di dinineg i Nemula sa kesimbà di.

8Dodox apiya di pa Anak i Nemula kagdi i, duen doo sa medoo lihay nekeuma diyà kenagdi anì metiigan di sa kepangunut di diyà sa langun uyot i Nemula. 9Danà di tigtu migpangunut diyà sa langun igpebael i Nemula kenagdi, mebaluy dé kagdi sa tegealuk sa langun etaw mangunut diyà kenagdi anì mebegayan da lalù endà meelut di,

10owoy ginelal i Nemula ma kagdi sa datù atung umantang diyà si Nemula denu kenita, lagà mendaan sa galebek igpebael i Nemula diyà si Milkisédék egoh anay.

Yoko Eg-eked Duu Sa Kepigtuu Yu

11Na, duen pa sa medoo isulat ku hedem diyà keniyu denu si Hésus owoy si Milkisédék, dodoo tigtu egkelikutan a egpetiig iya wé diyà keniyu, enù ka endà dé egkeiyap yu. Lagà endà eg-uteng sa utek yu. 12Nelugay yu dé egpigtuu, huenan di mepiion hedem amuk kiyu polo sa egtulù diyà sa medoo liyu etaw. Dodoo endà, kiyu polo sa egtuluen etaw dema anì metiigan yu sa melelu tegudon diyà sa kagi i Nemula. Lagà yu pelà batà egsusu, endà pa egkaen yu sa tigtu kaenen.

13Amuk tukéey batà ki pelà, iya daa sa kaenen ta sa gatas. Amuk hediya, endà pa metiigan ta duu sa tegudon denu sa metiengaw adat etaw. 14Dodox amuk mipedu ki dé, mekekaen ki dé sa tigtu kaenen, enù ka metulù ki sa medalem kagi i Nemula owoy metiigan ta dé menemdem anì ilingan ta sa mepiion owoy ekedan ta sa medaet.

6 1Huenan di, amuk nelugay yu dé egpigtuu diyà si Kelistu, endà mepiion di amuk iya daa sa eg-inauwan yu sa medoo anay igtulù denu si Kelistu. Dodoo uman yu polo

---

^q 5:6 Basa ko Isalem 110:4.

inau anì kumebagel sa kepigtuu yu. Endà ma mepion di amuk takà ki egpelikùlikù eg-inau sa medoo anay tegudon igtulù diyà kenita denu sa keeked ta sa medoo egbaelan ta endà milantek owoy denu sa kepigtuu ta diyà si Nemula.

2Mig-inau ki ma dé denu sa kebautis etaw diyà wayeg owoy denu sa ketenà ta belad diyà sa etaw isimbà ta, owoy denu sa keenaw i Nemula kani sa etaw nematay, owoy denu sa ketulon di kani sa ketamanan sa langun etaw. Netiigan ta dé langun iya wé, huanan di endà mepion di amuk takà ki egpelikùlikù eg-inau. **3**Mepion polo amuk minau ki uman sa medoo liyu tegudon denu si Kelistu anì kumeeles sa kepigtuu ta, owoy iya sa baelan ta ini egoh di amuk mepion diyà si Nemula.

4Na, sa etaw eg-iniyug si Nemula sa pinigtuu di egoh anay, endà dé megaga di duu pelikù dema anì ekedan di sa medaet adat di. Lagà nelegdawan i Nemula sa penemdem di egoh anay enù ka netiigan di sa tuu tegudon owoy hinaa di ma sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula owoy sa tunung sa Metiengaw Suguy i Nemula diyà kenagdi, **5**owoy netiigan di ma sa kepionon sa kagi i Nemula, owoy hinaa di ma sa panduan iling sa mebaelan diyà sa kedadù i Nemula. **6**Dodoo, amuk

iniyungan da Nemula i sa pinigtuu da, endà dé mebaluy di pelikù da dema anì ekedan da sa medaet binaelan da, enù ka lagà itutuk da dema sa Anak i Nemula diyà sa kayu igbugusud owoy ipesumbung da diyà sa medoo etaw.

7Na, lagà ki sa tanà. Amuk takà eg-udanan sa tanà owoy mepion sa ketunas sa medoo hinemula dahiya, dakel doo sa ulan di diyà sa épê di. Hediya ma sa etaw lagà sa tanà, metabangan i Nemula ma.

8Dodoo amuk egtunasan sepinit owoy sa medoo liyu keluwen polo sa tanà, endà dé duen ulan di ya, huanan di metemteman. Hediya ma sa etaw lagà siini tanà, mepigtamayan i Nemula ma doo.

9Na, o medoo loyuk ku eghiduwan ku, apiya di pa iya sa igsulat ku diyà keniyu, netiigan ku doo uman pa mepion sa mesakem yu danà i Nemula eg-aluk keniyu. **10**Enù ka si Nemula, tigtu metudà temù sa adat di. Huenan di, endà nelipengan di duu sa mepion binaelan yu owoy sa kehidu yu kenagdi danà yu egtabang sa medoo duma yu egpigtuu, owoy taman ini egoh di endà egsabuh yu egtabang kenagda. **11**Ini sa tigtu ungayà ké, peelesen sa uman sebaen etaw diyà keniyu sa kepigtuu di taman endà mekeuma sa kepelikù i Hésus anì meketuu sa

langun mepion eg-angat-angatan ta. 12Ungayà ké endà mepuleg yu migtuu. Dodox ilingi yu polo sa medoo etaw egsalig diyà si Nemula owoy sa ketaes tali da eg-angat-angat taman endà mesakem da sa igpasad di diyà kenagda.

Ini Denu Sa Igpasad I Nemula

13Na, taa yu si Ablaham. Egoh anay egoh i Nemula migpasad diyà kenagdi, ungayà di metiigan i Ablaham metuu sa igpasad di. Huenan di, igpeunut di sa ngadan di diyà sa igpasad di, enù ka endà duen sa liyu ngadan mekelowon diyà sa hagdi ngadan. 14Guwaen di diyà si Ablaham, "Ini sa ipasad ku diyà keniko. Tabangan ku kuna owoy begayan ku ma kuna sa tigtu medoo tugod ko."^r 15Agulé, metanà sa pedu i Ablaham eg-angat-angat taman endà mesakem di duu sa igpasad i Nemula diyà kenagdi. 16Na, upama amuk duen etaw diyà tanà ungayà di ipetiig di metuu sa kagi di igpasad, ipeunut di dahiya sa ngadan sa etaw uman pa mapulù. Amuk hediya sa egbaelan sa etaw egtepengan uwis, metuuwan sa medoo liyu etaw diyà sa kagi di. 17Hediya ma sa binaelan i Nemula egoh anay. Ungayà di

metiigan sa langun etaw egsakem sa igpasad di endà mebaluy di mepelumanan sa igpasad di. Huenan di, igpeunut di sa ngadan di diyà sa igpasad di. 18Na, duen siini duwa binaelan i Nemula endà mepelumanan di duu, sa sebaen sa igpasad di owoy sa keduwa sa kepeunut di sa ngadan di dahiya. Na, danà siini duwa binaelan i Nemula, netiigan ta doo endà mebaluy di amuk endà petuuwen di duu sa igpasad di. Huenan di, kita i etaw egsalig diyà kenagdi, tigtu mebagel sa pedu ta owoy meeles ma sa keangat-angat ta sa langun mepion igpasad di diyà kenita. 19,20Tigtu mebagel sa pedu ta owoy meeles ma sa keangat-angat ta taman endà meketuu sa igpasad di, enù ka kagdi sa egsaligan ta. Na si Hésus, lagà sa Tigtu Ulu-ulù Tegeimbà migdalem diyà sa Tigtu Mapulù Bilik i Nemula diyà sa Dalesan i Nemula, enù ka mighuna dé mig-angay diyà si Nemula anì umantang kenita diyà kenagdi. Huenan di, mekesakem ki doo sa langun igpasad i Nemula diyà kenita, enù ka si Hésus sa tegeantang denu kenita taman melugay, lagà mendaan sa galebek i Milkisédék egoh anay.

---

^r 6:14 Basa ko Génesis 22:17.

Ini Sa Denu Si Milkisédék

7 1Na si Milkisédék, kagdi sa datù diyà sa menuwa Salim egoh anay, owoy kagdi ma sa tegesimbà eg-antang diyà sa tigtu mapulù Nemula. Egoh i Ablaham miglikù egoh di mig-atu eggila diyà sa medoo datù kuntelà di, tinelabuk i Milkisédék owoy igsimbà di anì metabangan i Nemula. 2Si Milkisédék sa binegayan i Ablaham sa sebaed diyà sa sepulù baed sa langun taman nekuwa di. Na, iya sa selepangan sa ngadan di Milkisédék, metiengaw, huanan di kagdi sa Datù Metiengaw. Na, iya sa selepangan sa ngadan menuwa Salim, melanih, huanan di Datù Melanih ma sa gelal i Milkisédék. 3Na, endà duen sa igsulat kenà ta meketiig sa ngadan sa emà i Milkisédék ataw ka sa inay di ataw ka sa tupù di. Hediya ma, endà ma duen sa igsulat denu sa kelesut di ataw ka sa kepatay di. Huenan di, lagà si Kelistu Anak i Nemula Milkisédék i, enù ka lagà endà duen sa edungan di owoy endà ma duen sa ketamanan di, owoy endà ma sumabuh di umantang diyà si Nemula denu sa etaw.

4Huenan di, netiigan ta tigtu mapulù etaw Milkisédék i, enù ka kagdi sa binegayan i Ablaham tupù ta sa sebaed diyà sa sepulù baed sa langun

nekuwa di diyà sa medoo etaw inatuwan di. 5Na, duen sa uledin igsugkow i Mosis anì ibegay sa langun etaw Hudiyu sa sebaed diyà sa sepulù baed sa langun untung da diyà sa medoo duma da Hudiyu tugod i Lebi atung tegesimbà, apiya di pa tugod i Ablaham da ma lapegsa langun duma da etaw Hudiyu. 6Dodox si Milkisédék, eglowon doo diyà sa medoo tegesimbà Hudiyu, enù ka apiya di pa beken tugod i Lebi, binegayan doo i Ablaham sa sebaed diyà sa sepulù baed sa langun nekuwa di. Eglowon ma diyà si Ablaham, enù ka kagdi sa migsimbà denu si Ablaham sa pinasadan i Nemula egoh anay, 7owoy netiigan ta doo sa etaw egssimbà denu sa liyu etaw, iya sa eglowon diyà sa etaw isimbà di. 8Na, sa medoo tegesimbà tugod i Lebi, kagda sa egsakem sa sebaed diyà sa sepulù baed kedu diyà sa medoo duma da, apiya di pa kagda doo sa etaw egkematay. Dodox si Milkisédék sa binegayan i Ablaham sa sebaed diyà sa sepulù baed, lagà nehagtay doo enù ka endà duen sa kagi i Nemula igpesulat denu sa kepatay di. 9,10Apiya di pa sa medoo tugod i Lebi sa ebgbegayan ma sebaed diyà sa sepulù baed danà da tegeantang diyà si Nemula, eglowon doo Milkisédék i diyà kenagda. Enù ka egoh di migtelabuk si

Ablaham egoh i Ablaham migbegay kenagdi sa sebaed diyà sa sepulù baed, lagà egbegay ma Lebi i diyà kenagdi, enù ka depanug i Ablaham pelà Lebi i enù ka endà pa miglesut di.

11Na, netigan ta egoh anay egoh i Nemula migbegay sa uledin di diyà sa medoo Hudiyu, hinemili di sa medoo atung tegesimbà tugod i Lebi anì ipaten da sa uledin di owoy eg-antang da diyà si Nemula denu etaw. Apiya di pa egpangunut da diyà sa uledin, endà kumetiengaw da diyà sa kehaa i Nemula danà iya wé egbaelan da, huenan di pineangay i Nemula sa sebaen ma etaw eg-antang diyà kenagdi, dodox beken lagà si Alon kagdi i dodox lagà polo si Milkisédék.

12Egoh i Nemula migsambì sa etaw hinemili di sa atung eg-antang diyà kenagdi, nesambian ma dé sa uledin di. 13,14Netigan ta nesambian dé iya wé, enù ka beken tugod i Lebi sa Datù ta si Hesus, dodox tugod i Huda polo. Kagdi daa sa tugod i Huda eg-antang diyà si Nemula denu kenita, enù ka beken iya sa igtulù i Mosis amuk tugod i Huda sa umantang diyà si Nemula.

Ini Denu Sa Tegeantang Diyà Si Nemula Lagà Si Milkisédék

15Na, tigtu netigan ta nesambian dé sa medoo tugod i Lebi tegeantang diyà si Nemula, enù ka duen dé sa liyu etaw lagà si Milkisédék sa atung eg-antang diyà si Nemula denu kenita. 16Nebaluy si Hesus sa eg-antang diyà si Nemula denu kenita beken dé danà sa uledin denu sa tugod i Lebi, dodox kagdi sa tegeantang diyà si Nemula danà sa dakel egkegaga sa lalù di endà meelut di. 17Tuu iya wé enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat denu si Hesus, guwaen di, “Kuna sa atung umantang sa medoo etaw diyà kenak taman melugay, lagà si Milkisédék sa tegeantang diyà kenak egoh anay.”^s 18Huenan di, netigan ta nesambian dé sa tapay uledin igsugkow i Mosis denu sa tegeantang, enù ka endà dé duen ulan sa uledin enù ka endà ma mekegaga di umaluk kenita. 19Nesambian dé iya wé uledin enù ka endà mebaluy di kumetiengaw ki diyà sa kehaa i Nemula danà ta egpangunut diyà sa uledin. Dodox, uman pa mepion sa magtu ukit egsaligan ta igbegay i Nemula, enù ka mebaluy dé mangay ki dumapag diyà si Nemula.

^s 7:17 Basa ko Isalem 110:4.

20Uman pa mepion sa keantang i Hésus denu kenita diyà si Nemula, enù ka duen sa igpasad di denu iya wé. Dodox endà duen sa igpasad di denu sa medoo tugod i Lebi tegeantang diyà kenagdi. 21Dodox egoh i Hésus pineantang i Nemula, duen sa igpasad i Nemula diyà kenagdi, enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, “Aken si Nemula sa migpasad diyà keniko owoy endà mehalì sa inikagi ku,

‘Kuna sa atung umantang sa medoo etaw diyà kenak taman melugay.’ ”^t

22Na, danà iya wé igpasad i Nemula, netiigan ta doo uman pa mepion siini magtu ukit binaelan i Nemula anì mekeangay ki dumapag diyà kenagdi, enù ka si Hésus sa tandà di neketuu iya wé igpasad di.

23Na, uman pa mepion ma sa keantang i Hésus denu kenita diyà si Nemula, enù ka egoh tugod i Lebi sa atung eg-antang diyà si Nemula egoh anay, medoo da enù ka tapayen da amuk mematay sa sebaen, isambì da dema sa sebaen mesetugodtugod da. 24Dodox si Hésus, endà duen ketamanan sa keantang di denu kenita diyà si Nemula, enù ka endà meelut sa

hagdi lalù. 25Huenan di, megaga di umaluk sa langun etaw dumapag diyà si Nemula danà di, enù ka endà meelut sa hagdi lalù owoy takà epegegi diyà sa Emà di sa itabang di kenita.

26Huenan di, tigtu mepion amuk si Hésus sa datù ta eg-antang denu kenita diyà si Nemula, enù ka tigtu metiengaw kagdi i owoy endà duen sa salà binaelan di owoy endà ma duen sa kenà di mig-amu. Endà iling di kenita i tegebael salà. Pinelowon i Nemula ma kagdi diyà sa langun eghauwen, apiya langit. 27Owoy endà iling di sa medoo tegesimbà eg-antang diyà si Nemula egoh anay, enù ka endà duen sa hagdi pesuwan eg-imatay hinagtay ibegay diyà si Nemula uman agdaw iling sa hagda binaelan. Uman agdaw eg-imatay da hinagtay anì tigtuwan da sa hagda salà, agulé eg-imatay da ma hinagtay danà sa salà sa medoo duma da etaw Hudiyu. Dodox si Hésus, endà duen hagdi ya salà. Huenan di, segulê daa sa kinetigtu di sa salà ta, endà dé inuman di duu enù ka tiniguwan di dé sa langun salà ta egoh di migbegay sa hagdi lawa egoh di nematay diyà sa kayu ibrugsud. 28Egoh anay

^t 7:21 Basa ko Isalem 110:4.

duen sa etaw hinemilì da danà sa uledin igsugkow i Mosis anì kagdi sa ulu-ulù da tegeantang denu kenagda diyà si Nemula. Dodox etaw ma doo mekebael salà sa hinemilì da. Dodox ini egoh di duen sa igapasad i Nemula nekesambì diyà sa uledin igsugkow i Mosis, enù ka hinemilì i Nemula dé Hésus i Anak di, sa etaw endà duen salà, anì kagdi polo sa tegeantang diyà si Nemula denu kenita taman melugay.

**Si Hésus Sa Datù Ta Eg-antang
Diyà Si Nemula**

8 1Na, ini sa selepangan ini i langun itulù ku diyà keniyu. Duen dé sa tigtu datù ta eg-antang denu kenita diyà si Nemula, owoy migpenuu dé ini egoh di denu kuwanan i Nemula, sa tigtu mapulù Datù diyà langit. 2Eg-ugpà diyà sa tigtu kenà i Nemula sa kenà di eg-antang denu kenita diyà si Nemula. Beken dalesan binaelan etaw daa iya wé kenà di, dodox binaelan i Nemula polo.

3Na, sa medoo tegeantang etaw Hudiyu diyà si Nemula, sinugù da ibegay daa uloy diyà si Nemula owoy eg-imatay da ma hinagtay ibegay diyà si Nemula. Hediya ma si Hésus sa tegeantang denu kenita diyà si Nemula, duen ma sa ibegay

di diyà si Nemula. 4Dodox amuk diyà tanà pelà Hésus i, endà mebaluy di amuk kagdi sa tegeantang diyà si Nemula, enù ka edung egoh anay tapay dé duen sa etaw Hudiyu tegeantang diyà si Nemula sa takà ebgbegay uloy diyà kenagdi danà sa uledin igsugkow i Mosis. 5Lagà alung daa sa egbaelan da, enù ka eg-ilingan da daa sa tuu binaelan dutu langit dò. Netiigan ta iya wé enù ka egoh i Mosis migbael sa dakel kemalig kenà da egsimbà diyà si Nemula, igsugù i Nemula diyà kenagdi, guwaen di, “Pebaeli ko sa iling sa igpehaa ku diyà keniko dutu siedò getan.”^u 6Dodox, sa egbaelan i Hésus Kelistu egoh di eg-antang denu kenita diyà si Nemula, uman pa mepion iya wé diyà sa binaelan sa medoo tegesimbà tegeantang diyà si Nemula egoh anay. Hediya ma, uman pa mepion sa magtu ukit di umaluk etaw anì mekeangay ki dumapag diyà si Nemula, enù ka uman pa mepion sa igapasad i Nemula denu iya wé.

7Upama, amuk mekegaga sa tapay ukit umaluk kenita, endà duen maen di ya sambian i Nemula sa tapay ukit. Dodox endà mekegaga di, huanan di nesambian dé. 8Dodox, endà

^u 8:5 Basa ko Éksodo 25:40; 26:30.

netuuwan Nemula i diyà sa binaelan sa etaw eg-unut diyà sa tapay ukit di, enù ka tinipay da doo sa uledin igsugkow i Mosis. Huenan di, duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, “Meuma kani sa agdaw egoh ku mael sa magtu ukit ipeunut ku diyà sa medoo tugod i Islaél lapeg sa medoo tugod i Huda anì mekeangay da dumapag diyà kenak.

9 Owoy siini magtu ukit, beken lagà sa tapay ukit binaelan ku diyà sa medoo tupù da egoh anay egoh ku mig-uwit kenagda kedu diyà tanà Igipitu. Endà eggangunut da diyà sa medoo igsugù ku diyà siedò tapay ukit, huenan di ininiyagan ku kagda,” guwaen i Nemula.

10 “Na ini sa magtu ukit baelan ku kani diyà sa medoo tugod i Islaél anì mekeangay da dumapag diyà kenak,” guwaen i Nemula. “Ipepenemdem ku diyà kenagda sa uledin ku, owoy itagù ku diyà sa pedu da anì meiyap da mangunut.

Amuk hediya, mebaluy aken doo sa Nemula egpigtuwen da owoy kagda ma sa etaw ku.

11 Amuk meuma iya wé, endà dé duen maen di petulù sa etaw denu kenak diyà sa duma di. Hediya ma, endà ma mekeselepang sa etaw denu kenak diyà sa medoo duma di. Enù ka metiigan da dé aken langun, iling ka dakel etaw ataw ka tukéey etaw.

12 Apiya di pa medaet sa binaelan da, hiduwan ku doo kagda owoy ipeuloy ku ma sa medoo salà da. Endà dé penemdemen ku duu sa medoo salà binaelan da,” guwaen i Nemula.^v

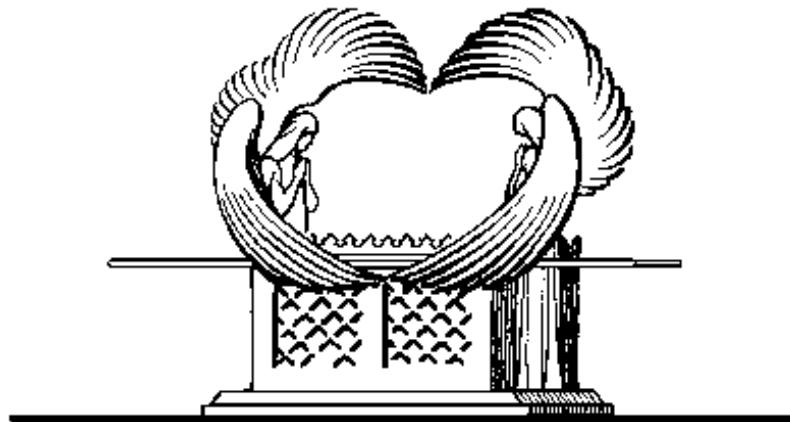
13 Na, danà i Nemula migtulon sa egoh di migbael sa magtu ukit, huenan di netiigan ta endà dé duen ulan sa tapay ukit. Amuk endà dé duen ulan di, mekedan kani enù ka mekesambì sa magtu.

**Ini Denu Sa Kesimbà
Etaw Hudiyu**

9 **1**Na, egoh i Nemula migbael sa tapay ukit anì mekeangay ki dumapag diyà

kagdi, duen uledin denu sa kesimbà etaw Hudiyu diyà kenagdi, owoy duen ma sa kenà da egsimbà dahini diyà tanà. 2Egoh da migbael simbaan, binaelan da sa dalesan inatepan ginis owoy kinelatkatan ma ginis, owoy duen sa duwa bilik di. Sa sebaen bilik di, pinengadanan da sa Mapulù Bilik i Nemula. Dahiya sa kenà da egtagù sa sulù owoy sa lamisan tinenaan sa epan igbegay diyà si Nemula. 3Duen ginis ighabeng diyà sa selat siedò kemalig, owoy duen ma ginis ighabeng dalem sa teliwadà bilik di. Pinengadanan da sa keduwa bilik di, sa Tigtu Mapulù Bilik i Nemula. 4Dalem sa keduwa di bilik, duen sa lamisan bulawan kenà da

eg-ulow sa lana mepion ngadeg, owoy duen ma sa baul linimunan bulawan. Iya tandà sa baul sa igpasad i Nemula sa ukit etaw mekeangay diyà kenagdi. Dalem siini baul, duen sa tabù bulawan tinaguan sa kaenen mana, sa kaenen igbegay i Nemula diyà kenagda egoh anay, owoy duen ma sa tuked i Alon migtubù owoy sa duwa batu melugpayang sinulatan i Nemula sa medoo uledin igpesugkow di diyà si Mosis. 5Na, sa sagpeng sa baul, iya sa kenà da pebegisbis depanug sa hinagtay inimatayan da anì ipeuloy i Nemula sa medoo salà da. Lagà nedilungan sa sagpeng baul sa pakpak sa duwa inetaw bulawan éhê egoh

Sa baul egtandà sa igpasad i Nemula. (Hibelu 9:4,5)

egsugùsuguen i Nemula egseisaluway da egtigdeg diyà tampadan sa sagpeng baul, enù ka iya sa tandà di dahiya Nemula i. Na, endà umanan ku duu egselepan langun iya wé ini egoh di.

6Na, egoh da migtapay langun iya wé diyà sa kemalig kenà da egsimbà diyà si Nemula, uman agdaw egdalem sa medoo tegesimbà diyà sa muna bilik, enù ka egbaelan da takà sa galebek igsalig i Nemula diyà kenagda. 7Dodox sa keduwa di bilik, sa Tigtu Mapulù Bilik i Nemula, iya daa sa mekedalem dahiya sa Tigtu Ulu-uluh Tegesembà, owoy segulê daa egdalem uman segepalay. Dodox uman dumalem dahiya, eg-uwit doo depanug ibegay diyà si Nemula anì pebegisbisan di sa sagpeng baul anì metigtawan sa hagdi salà owoy sa salà nebaelan sa langun duma di tugod i Islaél. 8Na, duen sa ipetiig sa Suguy i Nemula diyà kenita danà iya wé binaelan da. Endà mebaluy di amuk mangay dumapag sa etaw diyà si Nemula amuk endà egkedanan di duu siedò tapay uledin igpepangunut di diyà kenagda egoh anay. Netiigan ta iya wé, enù ka egoh di pelà duen uledin di denu sa simbaan da egoh anay, endà mebaluy di amuk liyu etaw sa dumalem diyà sa Tigtu Mapulù Bilik i Nemula. 9Na, duen ma sa

metiigan ta ini egoh di danà iya wé. Apiya di pa duen sa ibegay da uloy ataw ka sa medoo hinagtay imatayan da ibegay diyà si Nemula, endà doo mekedalem sa salà sa medoo etaw egsimbà dahiya enù ka tapay doo endà kumetiengaw sa pedu da. 10Iya daa sa ukit da egsimbà diyà si Nemula sa medoo uledin denu sa kaenen da owoy sa inemen da owoy sa kepegusè da lagà sa ukit igsugù i Nemula egoh anay. Iya daa sa uledin epangunutan da diyà sa lawa da daa, beken sa pedu da. Mepangunutan da doo iya wé taman endà meuma sa magtu ukit igsambì i Nemula.

Ini Denu Sa Depanug i Kelistu

11Na, duen sa magtu ukit binaelan i Nemula anì mekeangay ki dumapag diyà kenagdi, enù ka migtebow dé Hesus Kelistu i sa datù ta tegeantang kenita diyà si Nemula. Uman pa mepion sa egbaelan i Hesus, enù ka beken sa Dalesan i Nemula binaelan etaw diyà tanà sa kenà di eg-antang kenita diyà si Nemula, dodox dutu polo sa tigtu dalesan i Nemula diyà langit. 12Segulê daa migdalem Hesus i diyà sa Tigtu Mapulù Bilik i Nemula dutu langit dò, endà medoo di gulê migdalem. Beken depanug kambing daa sa inuwit di ataw ka depanug sapì, dodox sa hagdi polo depanug

miglesut egoh di nematay sa igbegay di dutu. Danà iya wé binaelan di, linaun di dé kita kedu diyà sa salà ta taman melugay. 13Na, amuk duen etaw Hudiyu nekedulét diyà sa lawa etaw nematay, duen sa uledin igsugkow i Mosis anì kumelanih dema. Pebegisbisan da depanug kambing ataw ka depanug sapì, owoy buhbuhan da ma abuh nati sapì inulow. Amuk meubus iya wé, migkelanih dé owoy mebaluy ma dé munut diyà sa medoo duma di eg-angay egimbà. 14Amuk hediya, uman pa doo dakel sa egkegaga sa depanug i Kelistu migkayas salà ta. Enù ka danà sa tunung sa Metiengaw Suguy i Nemula melalù taman melugay, igbegay di sa hagdi lawa diyà si Nemula egoh di neimatayan apiya di pa endà duen sa hagdi salà. Danà sa depanug di igtigtu salà ta, endà dé duen pesuwan ta egsalig diyà sa uloy adat ta anì mealukan ki, dodox mekegaga ki dé egbael sa langun ipebael i Nemula diyà kenita, sa Nemula melalù taman melugay.

15Huenan di, si Hesus dé sa tegeantang diyà siini magtu ukit binaelan i Nemula anì mebaluy kita i etaw inumow i Nemula sa mekesakem sa langun mepion igpasad di endà meelut di. Mesakem ta iya wé enù ka danà i Hesus nematay, miglaun kenita diyà sa langun medaet

adat egbaelan ta egoh ta mig-unut diyà sa tapay ukit egoh anay.

16Na, upama amuk duen etaw migpilma sa kalatas denu sa kebegay sa medoo langun taman di amuk mematay, endà pelawà mekesakem sa medoo etaw tinulon di diyà sa kalatas pinilmawan di taman endà tigtu metiigan sa medoo etaw duu sa egoh di nematay dé. 17Amuk nehagtay pelawà sa épê medoo langun taman, endà pa meketuu di sa igsulat di diyà sa kalatas. Dodox amuk nematay dé, meketuu doo. 18Hediya ma sa anay ukit binaelan i Nemula, enù ka endà ma meketuu di sa igpasad i Nemula diyà etaw amuk endà duen sa depanug sa hinagtag inimatayan. 19Huenan di, egoh i Mosis migtulù sa langun uledin i Nemula diyà sa medoo etaw Hudiyu, inimatayan di sa nati sapì ataw ka kambing, owoy inamutan di wayeg sa depanug. Agulé ineled di sa melalegà bulbul kebilibili igpolot diyà sa panga kayu hisop. Agulé pinebegisbisan di sa libelu kenà sa uledin i Nemula igsulat owoy pinebegisbisan di ma sa langun etaw nesetipon. 20Ego di migbael iya wé, mig-ikagi Mosis i, guwaen di, "Tandà siini depanug sa ukit binaelan i Nemula anì mekeangay ki dumapag diyà

kenagdi. Huenan di, tigtu egkepangunutan ta iya wé enù ka igsugù i Nemula.”^w 21Hediya ma, pinebegisbisan i Mosis ma depanug sa kemalig kenà da egsimbà diyà si Nemula owoy sa medoo langun taman egsabaan diyà sa kesimbà da. 22Tuu ma doo, diyà sa uledin igsugkow i Mosis, endà iseg di medoo sa egkelanh i Diyà sa kehaa i Nemula amuk endà pebegisbisan da duu depanug. Hediya ma, endà ma ipeuloy i Nemula duu sa salà etaw amuk endà duen sa depanug eglesut itigtu sa salà da.

Netigtawan Sa Salà Ta Danà Sa Depanug I Hésus

23Na, sa simbaan Hudiyu owoy sa medoo langun taman egsabaan diyà sa kesimbà da, lagà tuladan daa diyà sa tigtu simbaan dutu langit dò. Migkelanh sa simbaan diyà tanà danà sa depanug hinagtay daa, dodo uman pa mapulù sa depanug ipelanh i siedò simbaan dutu langit dò. 24Huenan di, igbegay i Kelistu sa hagdi depanug diyà si Nemula. Beken sa Tigtu Mapulù Bilik i Nemula diyà simbaan diyà tanà sa kenà di migdalem egoh di egbegay depanug di, enù ka iya lagà tuladan daa diyà sa tigtu

simbaan dutu langit dò. Dodo iya polo sa kenà i Hésus migdalem sa tigtu simbaan dutu langit dò, owoy dutu dé ini egoh di eg-antang kenita diyà si Nemula. 25Tigesa sa keantang di kenita diyà sa keantang etaw Hudiyu, enù ka amuk eg-antang sa Tigtu Ulu-uluh Tegesimbà diyà si Nemula, uman palay egdalem diyà sa Tigtu Mapulù Bilik i Nemula diyà sa simbaan da diyà tanà anì ibegay di sa depanug hinagtay diyà si Nemula. Dodo si Kelistu, segulê daa sa kinebegay di lawa di, endà medoo di gulê, enù ka nekeenget sa kepatay di. 26Enù ka upama, amuk endà nekeenget di, medoo gulê sa kepatay di edung egoh sa tanà binaelan taman ini egoh di. Dodo beken hediya si Kelistu, enù ka segulê daa sa kinetigu di salà egoh di endà pa meuma sa sabuhanan agdaw. Neetaw diyà tanà anì tigtawan di sa salà ta langun danà di migbegay sa hagdi lawa egoh di nematay. 27Na, segulê daa sa kepatay sa langun etaw, agulé tepengan i Nemula sa langun binaelan ta. 28Hediya ma si Kelistu. Segulê daa sa kepatay di anì tigtawan di sa salà sa langun etaw. Meuma pa kani sa agdaw egoh di pelikù dema, dodo beken iya sa pesuwan di anì mematay

---

^w 9:20 Basa ko Éksodo 24:8.

dema anì metigtuwan sa salà ta, dodox pelikù polo anì kuwaen di sa langun etaw eg-angat-angat kenagdi.

**Nekeenget Sa Kepatay I Hésus
Anì Tigtuwan Di Sa Salà Ta**

10 ¹Na, sa medoo uledin igsugkow i Mosis egoh anay, lagà alung daa diyà sa medoo mepion mekeuma kani diyà kenita danà i Kelistu. Na, takà da eg-imatay hinagtay sa medoo etaw egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis anì ibegay da diyà si Nemula uman palay, dodox apiya di pa iya sa egpangunutan da, tapay da doo endà kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula. ²Upama, amuk tigtu kumetiengaw sa etaw diyà sa kehaa i Nemula danà da eg-imatay hinagtay, endà dé duen sa pesuwan da eg-uman eg-imatay, enù ka mekepeuloy i Nemula sa medoo salà da owoy metiigan da ma endà dé mepigtamayan da. ³Dodox endà tuu iya wé, enù ka uman palay eg-imatay da dema hinagtay ibegay da diyà si Nemula. Huenan di, egketulengan da dema duen doo sa salà da. ⁴Enù ka endà dé mebaluy di mekedan sa salà ta danà sa depanug sapì ataw ka depanug kambing daa. ⁵Netiigan ta iya wé enù ka egoh anay egoh i Kelistu buyu

mangay diyà tanà, mig-ikagi diyà si Nemula, guwaen di, “Endà egkeiyapan ko sa medoo hinagtay daa eg-imatayan etaw ataw ka sa medoo liyu ibegay da diyà keniko.

Huenan di, pineduen ko sa lawa etaw diyà kenak anì meimatayan a.

6 Endà ma metuuwan ka diyà sa medoo hinagtay eg-uloven etaw ibegay da diyà keniko ataw ka diyà sa depanug hinagtay itigtu da salà da.

7 Huenan di, guwaen ku, ‘O Nemula, kaini a dé diyà keniko anì mangunut a diyà sa uyot ko, iling sa igsulat denu kenak diyà sa libelu kenà sa kagi ko igpesulat.’ ”^x

8Na, iya sa anay inikagi i Hésus dahini sa egoh i Nemula endà meiyap di sa kebegay da hinagtay diyà kenagdi lagà sa uledin igsugkow i Mosis egoh anay. Apiya di pa eg-imatay da hinagtay, ataw ka uloven da, ataw ka ibegay da diyà kagdi sa depanug hinagtay anì itigtu da sa salà da, tapay doo endà metuuwan Nemula i. **9**Iya ma sa guwaen i Hésus, “Kaini a dé diyà keniko anì mangunut a diyà sa uyot ko.” Na, danà iya

^x 10:5-7 Basa ko Isalem 40:6-8.

wé inikagi di, netiigan ta dé sinambian i Nemula sa tapay uledin denu sa keimatay hinagtay, owoy iya sa igsambì di sa kepatay i Kelistu. 10Tuu ma doo. Tigtu migpangunut Hésus Kelistu i diyà sa uyot i Nemula, huenan di nekedan dé sa langun salà ta danà sa kebegay di sa hagdi lawa egoh di nematay enù ka nekeenget dé sa segulê daa kepatay di.

11Na, sa medoo tegesimbà Hudiyu eg-antang diyà si Nemula, takà da eggalebek uman agdaw diyà sa simbaan da, enù ka takà da eg-imatay hinagtay ibegay diyà si Nemula. Dodox tapay doo endà mekedan sa salà ta danà iya wé egbaelan da. 12Dodox si Kelistu, segulê daa sa kepatay di anì tigtawan di sa langun salà ta, owoy nekeenget dé iya wé taman melugay. Agulé, migpenuu dé denu kuwanan i Nemula dutu langit dò. 13Dutu sa kenà di eg-angat-angat taman endà meuma sa egoh di atuwan i Nemula sa langun kuntelà di owoy ipeutuh di kenagdi. 14Segulê daa sa kebegay i Kelistu sa lawa di egoh di nematay, huenan di pinetiengaw di kita diyà sa kehaa i Nemula taman

melugay, kita i etaw kinayasan di salà.

15Duen ma sa ipetiig sa Metiengaw Suguy i Nemula diyà kenita denu iya wé, enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

16 “Ini sa magtu ukit baelan ku kani diyà sa medoo etaw ku anì mekeangay da dumapag diyà kenak,” guwaen i Nemula.

“Ipepenemdem ku diyà kenagda sa uledin ku, owoy itagù ku diyà sa pedu da anì meiyap da mangunut.”

17Owoy guwaen di ma, “Endà dé penemdem ku duu sa medoo salà binaelan da owoy sa medaet adat da.”^y

18Na, amuk ipeuloy i Nemula dé sa medoo salà ta, endà dé duen ulan sa keimatay ta hinagtay anì metiguwan sa salà ta.

Pebagel Yu Sa Kepigtuu Yu

19Na, o medoo duma ku egpigtuu, danà sa depanug i Hésus miglesut egoh di nematay anì tigtawan di sa salà ta, endà dé melenaw ki mangay dalem sa Tigtu Mapulù Bilik i Nemula dutu langit dò. 20Enù ka danà di nematay, duen dé sa magtu

ukit binaelan di anì mekesakem ki sa lalù endà meelut di enù ka endà dé duen sa nekealang kenita eg-angay diyà si Nemula, enù ka kinanedan di sa dakel ginis ighabeng diyà teliwadà sa Dalesan i Nemula. 21Beken iya daa, enù ka si Hésus dé sa mapulù datù ta eg-antang kenita diyà si Nemula, enù ka kagdi sa eg-ipat kenita etaw i Nemula. 22Huenan di, mangay ki dé dumapag diyà si Nemula danà di metudà sa pedu ta diyà kenagdi. Meeles sa kepigtuu ta owoy metiengaw sa pedu ta danà sa depanug i Hésus migkedan sa salà ta. Ego ta migpebautis diyà wayeg, tinandaan ta nekedan sa salà ta lagà migpedigus ki diyà sa metiengaw wayeg. 23Peelesen ta ma temù sa keangat-angat ta sa igaipasad i Nemula pinigtuu ta, enù ka netiigan ta kesaligan Nemula i owoy ipetuu di doo sa langun igaipasad di. 24Penemdem ta ma sa ukit ta setabangay anì kumedakel sa kehidu ta owoy baelan ta ma sa mepion. 25Apiya di pa duen etaw migsabuh da egkesetipon diyà kesimbà, endà ilingan ta duu kagda. Setiponoy ki polo anì setabangay ki anì kumeles ma sa kepigtuu ta, enù ka netiigan ta medapag dé sa agdaw kepelikù i Datù.

26Tulik yu. Amuk netiigan ta dé sa tuu tegudon denu si Hésus dodox amuk takà ki doo egbael salà, endà dé duen sa liyu meimatayan anì metigtawan sa salà ta. 27Amuk iya sa egbaelan sa etaw, mekeuma doo diyà kenagdi sa dakel kepigtamay i Nemula, enù ka ulowen i Nemula diyà sa dakel apuy sa langun etaw egkuntelà kenagdi. 28Taa yu, egoh anay amuk duen sa etaw migtipay diyà sa uledin igsugkow i Mosis, owoy amuk duen ma duwa etaw ataw ka telu migtulon sa ketuu salà di, meimatayan doo iya wé etaw. Endà dé duen sa kehidu da kenagdi, apiya tukéey. 29Amuk hediya sa binaelan da egoh anay, uman pa dakel doo sa kepigtamay di mekeuma diyà sa etaw egpeumàumà sa Anak i Nemula, enù ka lagà egtulonen di endà duen ulan sa depanug i Kelistu egkedan sa salà ta, apiya iya hedem sa tandà sa magtu ukit ta mekeangay dumapag diyà si Nemula. Tigtu mepiptamayan enù ka egpeumàumaan di ma sa Metiengaw Suguy i Nemula sa eghidu kenita. 30Netiigan ta ini sa kagi i Nemula, guwaen di, “Sumulì a ma doo, aken i migtamay kenagda danà sa binaelan da medaet.” Owoy duen ma sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Tepengan ku sa binaelan sa langun etaw ku.”^z

31Na, tigtu mepasangan temù iya wé etaw amuk mekeuma diyà kenagdi sa kepigtamay i Nemula, sa Nemula melalù taman melugay.

32Na, yoko egkelifeng duu sa egoh yu anay migpigttuu egoh yu lagà nelegdawan danà sa tuu tegudon. Apiya di pa medoo sa kelikutan neukitan yu, netigkelan yu doo owoy endà ma nekedan sa kepigtuu yu.

33Egpeumàumaan sa etaw endà eppigttuu kiyu owoy egpelihayen da ma kiyu diyà sa taengan medoo etaw, owoy duen ma sa egoh yu nekeunut diyà sa duma yu nepelihay danà sa kehidu yu kenagda.

34Eghiduwani yu ma sa medoo etaw eppigttuu nebilanggu owoy egtabangan yu ma kagda. Apiya di pa egtepelen etaw sa medoo langun taman yu, egkeanggan yu doo enù ka netiigan yu duen sa untung yu uman pa mepion dutu langit dò sa endà dé mekedan di taman melugay.

35Huanan di, yoko egkesemek ka egsalig diyà si Nemula, enù ka amuk meeles sa kesalig yu kenagdi, tigtu mepion doo sa untung mesakem yu. **36**Mepion amuk metigkelan yu sa kelikutan yu anì mekegaga yu egpangunut diyà sa uyot i

Nemula anì sakemen yu kani sa untung igaipasad di. **37**Enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Medapag dé tumebow sa etaw eg-angat-angatan yu. Endà melimpas sa atas di tumebow.

38Sa medoo etaw ku migketiengaw dé diyà sa kehaa ku danà da eppigttuu diyà kenak, iya sa mebegayan ku sa lalù endà meelut di.

Dodox amuk duen etaw eg-eked polo eppigttuu diyà kenak danà di nelimedangan, endà doo metuuwan a diyà kenagdi.”^a

39Na, o medoo duma ku eppigttuu, beken ki lagà sa etaw eg-eked eppigttuu sa mepigtamayan i Nemula, enù ka meeles polo sa nita kepigtuu diyà kenagdi, huanan di mealukan ki doo.

Ini Denu Sa Kepigtuu Etaw Diyà Si Nemula

11 **1**Na, amuk eppigttuu ki diyà si Nemula, netiigan ta sakemen ta doo sa langun mepion eg-angat-angatan ta, owoy netiigan ta ma diyà sa pedu ta duen doo sa mesakem ta kani apiya di pa

^z **10:30** Basa ko Dutilonomiyu 32:35-36.

^a **10:37-38** Basa ko Habakuk 2:3,4.

endà pa mehaa ta duu. 2Taa yu sa medoo etaw egoh anay. Netuuwan Nemula i diyà kenagda danà da migpigtuu.

3Na, danà ta egpigtuu, netiigan ta si Nemula sa migpeduen sa langun eghauwen danà sa kagi di daa. Huenan di, sa langun eghauwen ta ini egoh di, anan da kedu sa endà egkehaa ta duu.

4Egoh anay, migpigtuu Abel i, huenan di uman pa mepion sa igbegay di diyà si Nemula, endà éhè di sa kebegay i Kain kakay di. Danà sa kepigtuu i Abel, migketiengaw dé diyà sa kehaa i Nemula, enù ka netuuwan Nemula i diyà sa igbegay di. Apiya di pa nematay Abel i egoh anay, duen doo sa itulù di diyà kenita danà sa kepigtuu di.

5Hediya ma si Inok egoh anay, enù ka danà sa kepigtuu di, endà nematay di enù ka binatun i Nemula polo dutu langit dò. Hê endà dé hinaa di diyà siini tanà enù ka kinuwa i Nemula dé. Duen ma sa kagi i Nemula igpesulat, netuuwan Nemula i diyà kenagdi egoh di endà pa nebatun di dutu langit dò. 6Na, endà dé metuuwan Nemula i diyà sa egbaelan ta amuk endà egpigtuu ki diyà kenagdi. Amuk ungayà sa etaw mekeangay dumapag diyà si Nemula, endà mebaluy di amuk endà pigtuuwen di duu duen Nemula i. Hediya ma endà ma mebaluy di amuk endà

pigtuuwen di duu duen sa untung ibegay i Nemula diyà sa langun etaw eg-udes eglagbet kenagdi.

7Hediya ma, migpigtuu Nuwi i egoh anay egoh i Nemula migtulon kenagdi denu sa dakel sugsug mekeuma diyà etaw. Apiya di pa endà pa hinaa di duu iya wé sugsug, migpigtuu doo owoy binaelan di sa dakel kumpit kenà sa langun malayan di umedà anì endà mekesugsug da amuk mekeuma sa dakel kemahà. Danà sa kepigtuu di, tinulon di metudà sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà sa langun etaw endà egpigtuu, owoy migketiengaw ma dé diyà sa kehaa i Nemula danà di migpigtuu.

8Hediya ma, migpigtuu Ablaham i diyà si Nemula egoh anay. Huenan di, migpangunut ma diyà sa kagi i Nemula egoh i Nemula migpelegkà kenagdi diyà sa menuwa di anì humalì diyà sa sebaen ma tanà igpasad i Nemula ibegay kenagdi. Hê, sinalidan di dé sa hagdi menuwa apiya di pa endà netiigan di duu sa angayan di. 9Egoh di migtebow dutu siedò tanà igpasad i Nemula diyà kenagdi, egpigtuu doo meuma kani sa egoh i Nemula megay iya wé tanà diyà kenagdi. Gasama iya, eg-ugpà daa diyà sa kemalig inatepan ginis enù ka beken etaw diyà iya wé tanà kagdi ya. Hediya ma sa

binaelan sa anak di, si Isak, owoy sa béké di, si Hakob, enù ka eg-angat-angatan da ma doo sa egoh di meketuu sa igapasad i Nemula diyà kenagda.

10Egtigkelan i Ablaham sa keugpà di diyà kemalig, enù ka iya polo sa tigtu menuwa eg-angat-angatan di sa menuwa diyà langit endà mekedan di taman melugay enù ka binaelan i Nemula.

11Hediya ma si Sala sawa i Ablaham, migpigtuu ma diyà si Nemula, enù ka apiya di pa lukes dé bayi endà eg-anak, egkelalingen doo, enù ka pinigtuu di sa egoh i Nemula egpetuu sa igapasad di diyà kenagda. **12**Hediya ma, apiya di pa lukes dé maama Ablaham i owoy endà dé tolol di umanak sa sawa di danà di, duen doo sa anak di anì mebaluy kagdi sa tupù sa tigtu medoo etaw. Lagà da enay mantadan owoy lagà da ma sa medoo bituen diyà langit, enù ka endà mebilang sa kedoo da.

13Na, migpigtuu siedò medoo etaw egoh anay, dodoo anan da nematay egoh da endà pa mighaa sa ketuu sa igapasad i Nemula diyà kenagda. Gasama iya, tapay da doo endà egsabuh egpigtuu, enù ka netiigan da apiya di pa melugay, meuma doo kani sa agdaw egoh da humaa sa tanà igapasad i Nemula eg-angat-angatan da. Huenan di, tinandaan da beken

siini tanà sa tigtu menuwa eg-ugpaan da taman melugay. **14**Na, amuk guwaen sa etaw beken siini tanà sa tigtu menuwa di, netiigan ta doo duen sa sebaen ma menuwa di uman pa mepion eg-angat-angatan di. **15**Hediya ma, endà ma penemdem i Ablaham duu sa menuwa sinalidan di, enù ka upama, amuk iya sa penemdem di, mekepelikù da doo dutu. **16**Dodoo endà egpelikù da dutu, enù ka ungayà da polo mugpà da diyà sa menuwa uman pa mepion dutu langit dò. Huenan di, netuuwan Nemula i sa keumow da kenagdi sa Nemula egpigtuwen da, enù ka tinapay di dé egbael sa menuwa kenà da mugpà.

17,18 Na, netiigan ta igapasad i Nemula diyà si Ablaham dumuen sa medoo tugod di danà sa anak di, si Isak. Agulé, egoh i Nemula egtepeng sa kepigtuu i Ablaham, sinugù di anì imatayan di sa anak di, si Isak, anì lagà ibegay di diyà si Nemula. Dodoo, meeles doo sa kepigtuu i Ablaham diyà sa igapasad i Nemula, huenan di endà eg-eked di eg-imatay sa anak di. **19**Enù ka egpenemdem i amuk mematay Isak i, megaga i Nemula doo umenaw sa nematay. Tuu ma doo, lagà inenaw i Nemula Isak i, enù ka imatayan i Ablaham hedem

amuk endà hinawidan i Nemula duu.

20Hediya ma, migpigtuu ma Isak i diyà sa igapasad i Nemula, enù ka tinulon di diyà sa duwa anak di, si Hakob owoy si Isaw, sa egoh da mebegayan mepion kani.

21Hediya ma, migpigtuu Hakob i, enù ka egoh di buyu dé egkematay, tinulon di diyà sa duwa béké di anak i Hosé sa egoh da ma mebegayan mepion kani. Hê, egpetuyuh diyà sa tuked di owoy eg-oloen di Nemula i danà sa igapasad di kenagda.

22Hediya ma si Hosé, danà sa kepigtuu di egoh di buyu dé egkematay egoh anay, tinulon di meuma kani sa kelegkà sa langun tugod i Islaél kedu diyà tanà Igiptu. Huenan di, igsasà di diyà kenagda anì uwiten da ma sa medoo tuelan di amuk lumegkà da diyà Igiptu.

23Hediya ma, migpigtuu ma sa emà i Mosis owoy sa inay di, enù ka apiya di pa igsugù sa ulu-ulu tanà Igiptu imatayan sa langun maama anaken etaw Hudiyu, endà doo nelimedangan da. Egoh i Mosis miglesut, iglidung da polo taman telu gebulan anì endà meimatayan di, enù ka hinaa da metolol sa palas di.

24Hediya ma, migpigtuu ma si Mosis. Egoh di mipedu dé, sinalidan di sa mepion keugpà di diyà sa dalesan sa anak

ulu-ulu tanà Igiptu, enù ka endà meiyap di amuk eg-ingadanan da anak sa bayi anak i Palo.

25Iya polo sa penemdem di uman pa mepion amuk mekeunut diyà sa medoo etaw i Nemula egkepelihay, huanan di eg-ekedan di sa keiyap sa etaw takà egbael salà enù ka netiigan di medelamet mekedan iya wé keiyap da. 26Apiya di pa mebaluy tigtu kumawasà dutu Igiptu dò, iya polo sa penemdem di uman pa mepion amuk mepeumàumaan danà di egpigtuu meketuu sa igapasad i Nemula denu sa Tigtu Datù peangayen di kani diyà tanà. Diyà sa penemdem i Mosis, uman pa mepion iya wé enù ka eg-angat-angatan di sa untung ibegay i Nemula kani diyà kenagdi. 27Danà sa kepigtuu di, endà nelimedangan Mosis i sa kebulit sa ulu-ulu tanà Igiptu kenagdi egoh di miglegkà dahiya. Apiya di pa tigtu melikut sa inukitan di, endà doo migpelikù di enù ka lagà hinaa di Nemula i, sa Nemula endà mehaa ta duu. 28Danà sa kepigtuu di ma, tinulù di sa medoo duma di etaw Hudiyu anì mimatay da kebilibili owoy idulét da sa depanug diyà sa selat dalesan da anì endà mematay sa lebì lawa anak da danà sa egsugusuguen i Nemula pineangay di anì mimatay sa langun lebì lawa etaw dutu Igiptu dò.

29Na, danà sa medoo tugod i Islaél migpigtuu, migbatas da sa Melalegà Dagat egoh i Nemula migsekawang sa dagat. Lagà sa tanà netikal sa inukitan da. Dodox sa medoo etaw Igipitu eglohot kenagda, egoh da egbatas hedem, nelened da langun enù ka sinedelagkup i Nemula dema sa dagat sinekawang di.

30Hediya ma, migpigtuu ma sa medoo etaw Hudiyu egoh da miggila diyà sa medoo kuntelà da egoh anay. Huenan di, linibet da sa kutà menuwa Héliko segulè uman agdaw taman pitu agdaw, hê petow dé nepilay iya wé kutà anì atuwan da sa medoo etaw Héliko.

31Duen ma sa bayi dahiya tegepediyangdang, si Lahab. Egoh i Hosuwa migsugù sa duwa etaw migpekuhì sa menuwa Héliko, mepion sa adat i Lahab diyà kenagda owoy tinabangan di ma. Huenan di, danà di migpigtuu, endà nekelapeg di diyà sa medoo tegeHéliko endà egpigtuu pinigtamayan i Nemula.

32Duen pa sa tulonen ku hedem diyà keniyu denu sa medoo liyu etaw migpigtuu egoh anay, dodox kulang sa ulas ku egtulù keniyu ini egoh di denu kenagda, iling si Gidiyon, si Balak, si Samson, si Hépta, si Dabid, si Samuwél, owoy sa medoo liyu tegesugkow i Nemula egoh

anay. 33Danà da migpigtuu diyà si Nemula, tinabangan di kagda. Huenan di, duen etaw mig-atu diyà sa medoo ulu-ulu kuntelà da, owoy duen ma etaw metudà sa keipat da sa medoo etaw da, owoy duen ma liyu etaw migsakem sa igpasad i Nemula diyà kenagda danà sa kepigtuu da. Duen ma etaw nekepetigem ebà sa liyun, huenan di endà nehemued da. 34Owoy duen ma etaw egpigtuu endà nedaig da diyà sa dakel apuy, owoy duen ma etaw endà neimatayan da danà sa kuntelà da. Duen ma etaw endà duen egkegaga, dodox tigtu migkebagel da polo danà sa kepigtuu da. Duen ma etaw endà nelimedangan da eggila, huenan di mig-atu da diyà sa medoo kuntelà da kedu mediyù dò eggila kenagda. 35Owoy duen ma bayi egpigtuu, huenan di mig-enaw sa anak da nematay.

Duen ma medoo liyu etaw egpigtuu nesikem da. Apiya di pa nepelihay da taman egoh da nematay, endà doo eg-eked da egpigtuu, enù ka ungayà da enawen i Nemula kagda anì mekeugpà da diyà kenagdi taman melugay. 36Duen ma liyu etaw egpigtuu pineumàumaan da owoy tinapes da, owoy duen ma etaw pinolot sangkali owoy nebilenggu da. 37Duen ma liyu etaw egpigtuu nematay binuung batu, owoy duen ma etaw

tinagped eget sa lawa da owoy duen ma tinigbas da sundang. Duen ma etaw egpigtuu tigtu nepasangan da enù ka endà duen ginis da liyu daa sa kunul kambing ataw ka kunul kebilibili. Endà ma duen kaenen da, owoy tigtu da nelikutan owoy pinelihay da ma etaw.

38Duen ma liyu etaw egpigtuu hinemagawan da kedu diyà sa tigtu menuwa da. Huenan di, egtimbultimbul da diyà sa melabel tanà mediyù dalesan owoy diyà sa medoo getan, owoy eg-ugpà da daa diyà ilib owoy diyà takub. Iya sa nebaelan sa medoo etaw egpigtuu enù ka uloy etaw da daa diyà sa kehaa etaw endà egpigtuu, dodoo tigtu mapulù da polo diyà sa kehaa i Nemula.

39Na, apiya di pa netuuwan Nemula i diyà siini langun etaw egpigtuu, endà doo nesakem da duu sa igpasad di diyà kenagda.

40Enù ka duen sa ukit uman pa mepion pinenemdem i Nemula, enù ka iya sa uyot di mekelapeg ki ma diyà siedò medoo etaw egpigtuu. Huenan di, endà pa igpetuu di duu sa igpasad di diyà kenagda egoh anay taman endà mekelapeg ki ma diyà sa langun etaw mekesakem sa mepion ibegay di.

Si Nemula Sa Emà Ta

12 ¹Na, medoo temù sa etaw migpigtuu diyà si

Nemula egoh anay, huanan di igpetiig da diyà kenita tigtu kesaligan Nemula i. Na, lagà sa kesekuyaay sa kepangunut ta diyà si Nemula, huanan di mepion amuk kedanan ta sa langun mekealang kenita, lagà sa egbaelan sa etaw egsekuyaay egletu. Sumabuh ki mael salà sa lagà nekepolot kenita, owoy umudes ki ma lagà sa keletu taman endà mekeuma ki diyà sa ketamanan di. **2**Peelesen ta ma sa kesalig ta diyà si Hésus, enù ka kagdi sa keduwan sa kepigttu ta owoy guluben di ma. Tinigkelan di sa egoh di igtutuk diyà sa kayu ibrugsud, owoy endà ma memala di diyà sa kepatay di, dodoo iya polo sa egpenemdem di sa kekeanggan di amuk meubus sa langun kepelihayan di. Agulé egpenuu dé ini egoh di denu kuwanan i Nemula enù ka Datù dé dutu.

3Na, tigtu medaet sa kelikutan neukitan di, enù ka pineumàumaan sa medoo etaw tegebael salà kagdi i. Huenan di, takà yu penemdem kagdi anì endà mesemek yu mangunut diyà kenagdi amuk duen sa kelikutan yu. **4**Enù ka netiigan yu apiya di pa eg-eked yu dé egbael salà, endà pa duen etaw diyà keniyu neimatayan danà di egpigtuu. **5**Yoko egkelipeng duu sa igtulù i Nemula diyà kenita i medoo anak di. Taa yu siini kagi di igpesulat, guwaen di,

“O anak ku, yoko egpeulan
duu sa keindaw ku keniyu.
Apiya di pa egpigtamayan ku
kiyu,
yoko doo egkesemek ka
egpangunut diyà kenak.
6 Enù ka indawen ku sa
langun etaw eghiduwan
ku,
owoy pigtamayan ku ma sa
langun etaw inanak ku
amuk egbael da medaet.”^b
7 Huenan di, amuk duen sa
kelikutan nekeuma diyà keniyu
ini egoh di, tigkeli yu dé, enù ka
iya sa ukit i Nemula eg-indawen
keniyu. Amuk eg-indawen di
kiyu, netiigan yu doo kiyu sa
anak di, enù ka endà duen sa
batà endà eg-indawen emà di
duu. 8 Hediya ma si Nemula,
eg-indawen di ma sa langun
anak di. Amuk endà eg-indawen
di duu kiyu, beken kiyu sa anak
di owoy beken kagdi sa Emà yu,
dodox lagà yu polo sa anak
tanà. 9 Na, eg-adatan ta sa emà
ta diyà siini tanà, apiya di pa
egpigtamayan da kita. Huenan
di, mepion amuk uman pa dakel
sa uyot ta egpangunut diyà sa
Emà ta dutu langit dò, enù ka
amuk egpangunut ki diyà
kenagdi, begayan di kita sa lalù
endà meelut di. 10 Na, sa emà ta
diyà tanà, endà nelugay sa
kepigtamay da kenita enù ka
taman daa sa mepion netiigan

da. Dodox sa Emà ta diyà
langit, iya sa pesuhan di
egpigtamay kenita anì
kumepion ki anì kumetiengaw
ki ma iling sa hagdi ketiengaw.
11 Amuk egpigtamayan di kita,
tigtu ki mebukul enù ka melikut
sa egkeukitan ta. Dodox duen
doo sa untung ta amuk tinulù ki
dé danà sa kepigtamay di
kenita, enù ka migketiengaw dé
sa adat ta owoy tigtu melanh
ma dé sa pedu ta.

**Ini Sa Mepion Adat Igsasà Di
Diyà Kenagda**

12 Na, yoko egkesemek ka
egpangunut diyà si Nemula
apiya di pa egkelikutan yu.
Pebagel yu polo sa pedu yu
owoy peeles yu ma sa kepigtuu
yu diyà kenagdi. 13 Petudà yu
ma sa adat yu anì endà
mekeamu sa duma yu melungoy
kepigtuu anì kumeeles polo sa
kepigtuu da.

14 Na, baeli yu sa taman
egkegaga yu anì melanh sa
keugpà yu langun. Owoy udesi
yu ma ilingi sa metiengaw adat,
enù ka endà duen etaw
mekeugpà diyà si Nemula kani
amuk endà metiengaw da.
15 Tulik yu anì endà duen etaw
diyà keniyu umeked sa mepion
ketabang ipeuloy i Nemula.
Amuk hediya, lagà sa keluwen
mekehilu iya wé etaw, enù ka

^b 12:5-6 Basa ko Milantek Kagi 3:11,12.

egbogowen di sa medoo etaw egpigtuu anì meenggat da ma egpekebael salà. 16Tulik yu ma anì endà duen etaw diyà keniyu egbigà, owoy anì endà ma iniyugan yu duu Nemula i lagà sa binaelan i Isaw egoh anay. Apiya di pa sakemen i Isaw hedem sa igpasad i Nemula danà di kagdi sa lebì lawa anak sa emà di, igsambì di polo diyà sa kaenen daa sa hagdi egkegaga danà di lebì lawa enù ka egpeketus. 17Netiigan yu ma egoh di nelugaylугay, ungayà di hedem isimbà sa emà di diyà si Nemula anì mebegayan sa mepion. Dodox endà mebaluy di enù ka endà dé mepelumanan di duu sa binaelan di, apiya di pa tigtu egpehiduhidu danà di eg sinegaw.

18Na, tigesa sa ukit ta mangay dumapag diyà si Nemula ini egoh di diyà sa ukit sa medoo tupù ta egoh anay. Enù ka iya sa ukit da migdapag diyà si Nemula sa hinaa da diyà sa getan Sinay egleleg, owoy migdeleman ma danà sa dakel alung owoy tigtu meleges ma sa kelamag. 19Dinineg da sa metaled dagì tegbuli owoy sa metaled kagi i Nemula. Egoh da migdineg sa kagi di, migpegeni da anì endà muman di mikagi enù ka nelimedangan da temù.

20Nelimedangan da danà sa kagi di eghawid kenagda, guwaen di, “Amuk duen etaw ataw ka hinagtag daa eg-utuh diyà siini getan, meimatayan doo buungen batu.”^c 21Na, tigtu da nelimedangan danà iya wé hinaa da egoh iya, enù ka apiya si Mosis, eglukub gaa enù ka nelimedangan ma.

22Dodox kita, beken dé hediya sa keangay ta egdapag diyà si Nemula, enù ka lagà ki polo eg-angay dapag diyà sa Getan Siyon, sa menuwa kenà i Nemula eg-ugpà, sa Nemula melalù taman melugay. Iya sa menuwa diyà langit pinengadan Magtu Hélusalém, sa menuwa kenà sa ngibu-ngibuwani egsugusuguen i Nemula takà eg-olò kenagdi. 23Eg-angay ki ma egdapag diyà sa medoo muna anak i Nemula egkesetipon nekesulat sa ngadan da diyà langit. Owoy eg-angay ki ma egdapag diyà si Nemula, sa tumepeng sa binaelan sa langun etaw, owoy eg-angay ki ma egdapag diyà sa langun etaw nematay egpigtuu, sa medoo etaw pinetiengaw i Nemula danà di nekedan sa adat da medaet. 24Owoy eg-angay ki ma egdapag diyà si Hésus, sa Datù ta atung mig-antang sa magtu ukit ta dumapag diyà si Nemula, enù

^c 12:20 Basa ko Éksodo 19:13.

ka danà sa depanug di, igkayas di sa salà ta. Iya tandà sa depanug di sa kehidu i Nemula kenita, beken lagà sa depanug i Abel egoh anay tandà sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà si Kain mig-imatay kenagdi.

25Na, dinegdineg yu, hih, sa kagi i Nemula. Yoko eg-eked duu, enù ka sa medoo tupù ta egoh anay, endà egdineg-dinegen da duu sa kagi i Nemula igsugkow i Mosis diyà siini tanà, huenan di pinigtamayan i Nemula kagda. Amuk endà nekeiwod da sa kepigtamay di egoh anay, labi pa kita i, endà mekeiwod ki sa kepigtamay di amuk endà egpangunutan ta duu sa inikagi di kedu langit dò. 26Egoh anay egoh i Nemula mig-ikagi diyà sa medoo tupù ta diyà Getan Sinay, miglanuhen sa tanà danà sa kagi di metaled. Dodo duen doo sa igapasad di, guwaen di, "Meuma kani sa kepelanuhen ku, dodo beken tanà daa sa pelanuhenen ku, pelanuhenen ku ma sa langit."^d 27Na, danà iya wé inikagi di, netiigan ta lumanuhen kani sa langun eghauwen ta owoy mekedan da ma. Amuk hediya, iya daa sa mesamà sa langun endà dé mekedan di taman melugay.

28Huenan di, tigtu meolò ta Nemula i, enù ka melalù ki taman melugay diyà sa kedadù di endà dé mekedan di. Datuen ta ma kagdi iling sa uyot di diyà kenita, owoy adatan ta ma danà ta egkelimedangan meketipay diyà kenagdi. 29Enù ka sa Nemula egsimbaan ta, lagà sa tigtu dakel apuy sa kepigtamay di etaw.

**Ini Sa Adat Kenà I
Nemula Metuuwan**

13 1Na, umani yu pa sa kesehiduway yu sa medoo duma yu egpigttuu. 2Yoko egkelipeng duu eg-adat sa etaw egtebow diyà keniyu endà egkilalaen yu duu. Salui yu kagda, enù ka duen etaw migbael iya wé, dodo endà netiigan da duu amuk egsugusuguen i Nemula kedu diyà langit sa etaw eglengen diyà kenagda. 3Owoy yoko egkelipeng duu egtabang sa medoo etaw egpigttuu nebilanggu. Ipat yu mepion lagà kiyu ma nebilanggu. Owoy tabangi yu ma sa medoo etaw egpigttuu egkepelihay, lagà mendaan sa niyu lawa nepelihay.

4Na, adati yu langun sa kesesawaay yu. Yoko ebgigà duu sa sawa duma yu, enù ka mepigtamayan i Nemula doo sa langun etaw ebgigà owoy sa

---

^d 12:26 Basa ko Hagiyo 2:6.

etaw neseuma sa lawa da sa etaw beken sawa di.

5Tulik yu ma anì endà subela sa pedu yu diyà sa pilak. Dodox keanggan yu daa polo diyà sa niyu daa langun taman, enù ka duen sa kagi i Nemula, guwaen di,

“Endà dé salidan ku kiyu, owoy endà ma iniyugan ku duu kiyu.”^e

6Na, danà i Nemula sa egsaligan ta, mekeikagi ki, guwaen ta, “Si Datù Nemula sa egtabang kenak, huenan di endà dé melimedangan a, sumalà dé egbaelan sa etaw daa diyà kenak.”^f

7Na, yoko egkelipeng duu sa medoo ulu-ulul migtulù keniyu sa kagi i Nemula egoh anay. Penemdem yu ma sa mepion binaelan da egoh da endà pa nematay, owoy ilingi yu ma sa kepigtuu da. 8Endà mehalì di Hésus Kelistu i, enù ka tapay doo nesetepeng edung egoh anay taman ini egoh di owoy taman melugay. 9Huenan di, yoko epgigtuu duu sa tegudon endà iling di sa tuu tegudon igtulù diyà keniyu. Mepion polo amuk kumeeles sa kepigtuu yu danà sa ketabang ipeuloy i Nemula diyà kenita. Dodox endà kumeeles di amuk egpangunut yu diyà sa medoo

uledin da denu sa kaenen eghawidan da, enù ka endà metabangan ki danà iya wé uledin.

10Dodox, nematay Hésus i enù ka tinigtuwan di sa salà ta, kita i etaw epgigtuu diyà kenagdi. Dodox sa medoo etaw egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis denu sa keimatay da hinagtay diyà sa simbaan Hudiyu, endà mekeunut da diyà kenita i etaw inalukan i Hésus denu sa salà ta. 11Amuk eg-imatay hinagtay sa Tigtu Ulu-ulul Hudiyu Tegesimbà, uwiten di sa depanug dalem sa Tigtu Mapulù Bilik i Nemula anì metigtuwan sa salà binaelan etaw. Dodox sa lawa sa hinagtay inimatayan, ipeliyu da diyà sa menuwa owoy ulowen da dutu. 12Hediya ma sa nebaelan i Hésus, enù ka nematay ma diyà sa liyu iya wé menuwa, owoy sa hagdi depanug sa igkayas sa salà langun etaw. 13Huenan di, nelaun ki dé diyà sa langun uledin igsugkow i Mosis. Mangay ki ma diyà si Hésus diyà sa liyu iya wé menuwa, owoy endà ma melimedangan ki amuk mepelihay ki danà ta nesesebaen si Hésus lagà sa hagdi mendaan nepelihayan egoh anay. 14Metigkelan ta doo sa lihay ta, enù ka endà melugay

^e 13:5 Basa ko Dutilonomiyu 31:6. ^f 13:6 Basa ko Isalem 118:6.

Nematay Hésus i diyà sa liyu sa menuwa. (Hibelu 13:12)

ki mugpà diyà siini tanà, enù ka iya polo sa eg-angat-angatan ta sa tigtu menuwa ugpaan ta kani dutu langit dò. 15Na danà i Hésus, duen sa ibegay ta diyà si Nemula, sa keolò ta kenagdi taman melugay, enù ka takà ki egtulon diyà etaw sa mepion egbaelan di diyà kenita. 16Na, yoko egkelpeng duu sa kebael yu mepion diyà sa medoo duma yu owoy sa kesetabangay yu ma, enù ka iya lagà sa ibegay ta diyà si Nemula sa kenà di metuuwan.

17Na, pangunut yu diyà sa medoo kaunutan yu owoy adati yu ma kagda, enù ka sinugù i Nemula kagda anì ipaten da kiyu i etaw egpigtuu, owoy

meketulon da ma kani diyà si Nemula denu sa keipat da keniyu. Amuk egpangunut yu diyà kenagda, tigtu meanggan da denu sa galebek da. Dodox amuk endà egpangunutan yu duu, mesemek da doo tumulù keniyu, huanan di endà ma metabangan yu.

18Na, simbai yu ma kami takà diyà si Nemula. Netigan ké doo endà duen sa binaelan ké mesigbolow etaw, enù ka iya daa sa uyot ké takaan ké egbael sa mepion anì metuuwan Nemula i diyà kenami. 19Owoy tigtu a egpege ni anì isimbà yu ma aken anì medelamet a mendaa mekepelikù diyà keniyu.

Ini Sa Igsimbà Di

20,21Na, inenaw i Nemula Hésus Kelistu i sa Datù ta egoh di nematay. Danà sa depanug di miglesut, iya sa tandà di sa magtu ukit ta mekeangay dumapag diyà si Nemula taman melugay. Huenan di, si Hésus sa lagà mepion tegeipat kebilibili, owoy lagà ki sa kebilibili eg-ipaten di. Egsimbà a diyà si Nemula, sa egpelanh pedu ta, anì mebegayan di kiyu sa langun igtabang di anì mekegaga yu mangunut diyà sa hagdi uyot. Egsimbà a ma anì tabangan di kiyu danà i Hésus Kelistu anì mebaelan yu sa langun galebek kenà di metuuwan. Huenan di, meolò Hésus Kelistu i taman melugay. Amin.

Ini Sa Sabuhanan Kagi Di

22Na, o medoo duma ku egpigttuu, ungayà ku dinegdineg yu siini langun kagi igsulat ku diyà keniyu anì metabangan yu, enù ka endà iseg di metaes siini sulat ku diyà keniyu. 23Ungayà ku ma metiigan yu nelaun dé diyà bilangguwan sa duma ta egpigttuu, si Timotiyu. Amuk medelamet tumebow dahini, uwiten ku kagdi amuk mangay a diyan.

24Na, tulon yu sa mepion pedu ku diyà sa medoo ulu-ulü yu owoy diyà sa langun etaw i Nemula dahiya. Hediya ma sa medoo duma ta tegeItaliya egpigttuu, ipetulon da ma sa mepion pedu da diyà keniyu.

25Na, egsimbà a anì mekehaa yu langun sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula.

Na, taman iya daa.